



# YENİ ÜRÜN GELİŞTİRME MALİ DESTEK PROGRAMI

2019 YILI PROJE TEKLİF ÇAĞRISI

Referans Numarası: TR62/19/YENİ

## Başvuru Rehberi

Proje Teklif Çağrısı İlan Tarihi: 18 Şubat 2019

**KAYS Üzerinden  
Son Başvuru Tarihi**

5 Nisan 2019  
Saat 17.00

**Taahhütname  
Teslim Tarihi**

12 Nisan 2019  
Saat 17.00





# YENİ ÜRÜN GELİŞTİRME MALİ DESTEK PROGRAMI

2019 YILI PROJE TEKLİF ÇAĞRISI

Referans Numarası: TR62/19/YENİ

## Başvuru Rehberi

Proje Teklif Çağrısı İlan Tarihi: 18 Şubat 2019

**KAYS Üzerinden  
Son Başvuru Tarihi**

5 Nisan 2019  
Saat 17.00

**Taahhütname  
Teslim Tarihi**

12 Nisan 2019  
Saat 17.00



# İÇİNDEKİLER

<b>1. YENİ ÜRÜN GELİŞTİRME MALİ DESTEK PROGRAMI</b>	<b>7</b>
1.1. Giriş	7
1.2. Programın Amacı ve Öncelikleri	8
1.3. Çukurova Kalkınma Ajansı Tarafından Sağlanacak Mali Kaynak	9
<b>2. TEKLİF ÇAĞRISINA İLİŞKİN KURALLAR</b>	<b>9</b>
2.1. Uygunluk Kriterleri	10
2.1.1. Başvuru Sahipleri'nin Uygunluğu: Kimler Başvurabilir?	10
2.1.2. Ortaklıklar ve Ortakların Uygunluğu	11
2.1.3. Uygun Projeler: Destek başvurusu yapılabilecek projeler	11
2.1.4. Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten Karşılanabilecek Maliyetler	13
2.2. Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler	15
2.2.1. Başvuru Formu ve Diğer Belgeler	15
2.2.2. Başvurular Nereye ve Nasıl Yapılacaktır?	16
2.2.3. Başvuruların Alınması İçin Son Tarih	16
2.2.4. Daha Fazla Bilgi Almak İçin	17
2.3. Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi	17
2.3.1. Ön İnceleme	17
2.3.2. Teknik ve Mali Değerlendirme	19
2.4. Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi	21
2.4.1. Bildirimin İçeriği	21
2.4.2. Öngörülen Zaman Çizelgesi	21
2.5. Sözleşme İmzalanması ve Uygulama Koşulları	21
<b>EKLER</b>	<b>24</b>





## PROGRAM KÜNYESİ

<b>Program Adı</b>	Yeni Ürün Geliştirme Mali Destek Programı		
<b>Amaç</b>	Adana ve Mersin illerinde faaliyet gösteren mikro ve küçük ölçekli işletmelerin teknoloji ve yenilik kapasitelerinin geliştirilerek üretilen katma değer artırılması, dijital teknolojilerin kullanımının yaygınlaştırılmasıyla yeni ve inovatif ürün üretebilme becerilerinin artırılarak Çukurova bölgesinin toplam rekabet gücünün yükseltilmesi		
<b>Öncelikler</b>	Bölgedeki Gıda-İçecek, Tekstil-Konfeksiyon, Kimya, Plastik, Makine ve Metal İşleri ve Mobilya sektörlerindeki işletmelerin Ar-Ge ve inovasyona dayalı yeni ürün üretme kapasitesinin artırılarak, katma değerli üretim anlayışının yerleştirilmesi		
<b>Bütçe</b>	15.000.000 TL		
	<b>Ajans destek oranı</b>	<b>Ajans destek miktarı</b>	<b>Süre</b>
<b>Asgari</b>	%10	100.000 TL	3 ay
<b>Azami</b>	%50	500.000 TL	12 ay
<b>Desteklenecek Sektörler</b>	Gıda-İçecek, Tekstil-Konfeksiyon, Kimya, Plastik, Makine ve Metal İşleri ve Mobilya		

## 1. YENİ ÜRÜN GELİŞTİRME MALİ DESTEK PROGRAMI

### 1.1. Giriş

Çukurova Kalkınma Ajansı, 8 Şubat 2006 tarih ve 26074 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Hizmetlerine İlişkin Kanun'a istinaden, 31/05/2006 tarih ve 2006/10550 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur.

Kalkınma ajanslarının amacı; kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek, temin edilen kaynakları etkin ve yerinde kullanarak yerel potansiyeli harekete geçirmek, ayrıca bölgenin yatırım imkânlarını iç ve dış yatırımcılara tanıtmak suretiyle bölgede yapılacak yatırımlar ile ulusal kalkınma planı ve programlarında öngörülen ilke ve politikalarla uyumlu olarak bölgenin ekonomik ve sosyal kalkınmasını gerçekleştirmek, rekabet gücünü yükseltmek ve sürekli kılmaktır.

Kalkınma ajanslarının sağlayacağı proje ve faaliyet destekleri ile ilgili iş ve işlemlerin usul ve esaslarını, bunlardan yararlanma ilke ve kurallarını düzenleyen Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği ve Destek Yönetim Kılavuzu koordinatör kuruluş olan Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ajanslar tarafından bu Yönetmelik ve Kılavuz çerçevesinde sağlanacak desteklere ilişkin ilke ve kurallar; ulusal plan ve stratejiler, bölge plan ve programları ile Ajansın yıllık çalışma programında belirtilen öncelikler doğrultusunda oluşturulmaktadır. Ajans, başvuru şartlarının tayininde ve başvuru rehberinin hazırlığında başta Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olmak üzere, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde çalışmaktadır.

Çukurova Kalkınma Ajansı, 2019 yılına ilişkin destek vereceği öncelikli alanlar ile tahmini destek miktarını, 2023 Çukurova Bölge Planı vizyon ve öncelikleri çerçevesinde hazırladığı Yenilik Odaklı Rekabet Gücünün Artırılması Sonuç Odaklı Programı ve 2019 Yılı Çalışma Programı hedeflerine bağlı olarak belirlemiştir. Destek verilecek alanların belirlenmesinde birden çok sektörü içeren ve bunlar arasında yatay ilişkileri en iyi şekilde kuran temalar ve bölgenin mekânsal öncelikleri ile Onuncu Kalkınma Planı ile Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisinde yer alan gelişme eksenleri, 19.06.2012 tarih ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe giren teşvik sisteminin genel çerçevesi esas alınmıştır.

Ayrıca, 2019 yılı Mali Destek Programı, Ajansın geçmiş dönem uygulama tecrübesi, ilgili taraflardan gelen talepler, görüşler ve geri beslemeler, bölgedeki ticaret ve sanayi odaları, organize sanayi bölgeleri ve sivil toplum kuruluşları tavsiyeleri ışığında Yönetim Kurulunca kararlaştırılmış ve ajansların koordinasyonundan sorumlu Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından onaylanmıştır.

### Program İçin Önemli Tanımlar:

**Mikro İşletme:** On kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri üç milyon Türk Lirasını aşmayan işletmelerdir.

**Küçük İşletme:** Elli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri yirmi beş milyon Türk Lirasını aşmayan işletmelerdir.

**Sınıf Değiştirme ve KOBİ Varsının Kaybı:** Hesaplarının kapanış tarihinde, işletme sınıfları ve KOBİ vasfı belirlenirken dikkate alınan kriterlerden herhangi birini, birbirini takip eden iki hesap döneminde de kaybeden veya aşan işletmeler sınıf değiştirir veya KOBİ vasfını kaybeder.

**Ürün Çeşitlendirme:** Bir işletme için ürün çeşitlendirme, işletmenin yeni ürünlerle yeni pazarlara yönelik faaliyet göstermesidir.

**Ürün Geliştirme:** Yeni bir ürünün üretilmesi, mevcut ürünün kalitesinin artırılması, maliyet düşürücü nitelikte yeni tekniklerin uygulamaya alınması, ürün veya süreçlerinin pazara uygun biçimde ticarileştirilmesine ürün geliştirme denir. Diğer bir deyişle, ürünün kendisini ya da üretim süreçlerini geliştirmek ve iyileştirmek demektir. Yeni ürün geliştirme süreci her şeyden önce, işletme ve pazarlama yönetiminin genel stratejileri ve yeni ürünlerle ilgili stratejik bakış açısına bağlı olarak gelişir.

**Yenilik (İnovasyon):** Oslo Kılavuzu'na göre yenilik, işyeri organizasyonunda veya dış ilişkilerde yeni veya önemli derecede iyileştirilmiş bir ürün (mal veya hizmet), veya süreç, yeni bir pazarlama yöntemi ya da yeni bir organizasyonel yöntemin geliştirilmesidir. Bir yenilik için asgari koşul, ürün, süreç, pazarlama yöntemi veya organizasyonel yöntemin firma için yeni (veya önemli derecede iyileştirilmiş) olmasıdır. Bu, firmaların ilk defa geliştirdikleri ve diğer firma veya organizasyonlardan uyarlamış oldukları ürünler, süreçler ve yöntemleri kapsar.

## 1.2 Programın Amacı ve Öncelikleri

Ülkemizin dünyanın ilk 10 ekonomisi arasına girerek 500 milyar dolar ihracat yapması ve kişi başına 25.000 dolar gelir elde etmesi gibi önemli 2023 yılı hedeflerine erişebilmesi ve orta gelir tuzağı riskinden kurtulabilmesi için, rekabet gücünün artırılmasının sağlanarak, yüksek teknoloji üretim, katma değer ve verimlilik artışı temelinde yapılması gereken güçlü sanayi ve milli teknoloji hamlelerine ihtiyacı vardır.

Verimliliğin motor gücü olan Ar-Ge ve yenilik konusunda atağa geçmek, bu çerçevede Türkiye için önümüzdeki dönemin en stratejik hareket noktalarından biri olacaktır. Nitekim Ar-Ge, inovasyon ve büyüme arasındaki güçlü nedensellik ilişkisi, ekonomi teorisinde vurgulandığı gibi, bugün yüksek gelirli ekonomi statüsü edinmiş ülkeler bazında da açıkça gözlenmektedir. Bu nedenle, küresel rekabetin arttığı mevcut ortamda, rekabet gücü kazanmak için Ar-Ge ve ileri teknolojiye dayalı üretime geçilmesi sürdürülebilir büyüme için zorunlu hale gelmiştir. Bu noktada, içsel büyüme modellerinin de altını çizdiği üzere, temeli araştırma ve geliştirmeye bağlı verimlilik artışlarının ve dolayısıyla ekonomik büyümenin gerçekleşmesi konusunda, kaynakları yönlendiren devlet politikaları kritik önem arz etmektedir.

Yeni Ürün Geliştirme Mali Destek Programı'nın çıkış noktasını Onuncu Kalkınma Planı, 2023 Çukurova Bölge Planı ve Yenilik Odaklı Rekabet Gücünün Artırılması Sonuç Odaklı Programı'nın hedef ve öncelikleri ile Adana ve Mersin Akıllı Uzmanlaşmaya Yönelik Araştırma ve Yenilik Strateji ve Eylem Planı çalışması oluşturmaktadır. Onuncu Kalkınma Planı'nda üretimde yapısal dönüşüme ve refah artışına yönelik hedef ve politikalar ele alınarak giderek artan küresel rekabet ortamında değişmekte olan rekabet anlayışına uyum sağlayabilmek adına üretimde yüksek katma değerli ve teknoloji yoğun bir yapının önemi vurgulanmıştır. Bu sebeple, bilim ve teknolojinin ekonomik ve sosyal faydaya dönüştürülmesi sebebiyle Ar-Ge faaliyetleri için mali ve beşeri kaynakların artırılması önemli bir role sahip olmuştur.

Çukurova Bölge Planı bölgenin uluslararası üretim ve çekim merkezi olma hedefi doğrultusunda imalat sanayinde rekabet gücünün artırılmasını amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda Plan döneminde bölgede "düşük teknoloji sektörlerde katma değeri yüksek ürünlere geçişin sağlanması" ve "orta ve yüksek teknoloji sektörlerin üretim ve ihracat içindeki payının artırılması" hedeflenmektedir. Plan ayrıca bölgenin Ar-Ge ve yenilik kapasitesinin geliştirilmesi için "teknolojik gelişme ve rekabet gücünün artırılmasına yönelik faaliyetlerin desteklenmesi" hedeflemektedir. Çukurova Bölge Planı'nda bölge ekonomisinin güç kazanması için bölgesel yenilik kapasitesinin artırılması, teknolojik gelişme ve rekabet gücünün artırılmasına yönelik Ar-Ge faaliyetlerinin desteklenmesi yanında girişimcilik ortamının geliştirilerek yenilikçi girişimciliğin geliştirilmesi gerektiğine de yer verilmiştir.

Bu çerçevede Yeni Ürün Geliştirme Mali Destek Programı ile Çukurova bölgesinde faaliyet gösteren ve toplam işletmeler içerisinde sayısal olarak büyük orana sahip mikro ve küçük ölçekteki işletmelerin hem yüksek katma değerli ve yenilikçi üretim yapabilme, hem de uluslararasılaşma düzeylerinin artırılması hedeflenmektedir.

Programın geliştirilmesi sürecinde ve özellikle öncelikli sektörlerin belirlenmesinde Adana ve Mersin Akıllı Uzmanlaşmaya Yönelik Araştırma ve Yenilik Strateji ve Eylem Planı çalışması kapsamında gerçekleştirilen sektörel analiz sonuçları önemli katkı sağlamıştır. Bölgesel Araştırma ve Yenilik Stratejisi çalışması kapsamında 3 yıldız ve Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler (RCA) Analizi gibi analizler yapılmıştır. Sosyal Güvenlik Kurumu 2015 yılı istihdam verileri ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2015 yılı net satış verileri ile yapılan 3 yıldız analizi ve Türkiye İstatistik Kurumu ihracat verileri ile yapılan Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler (RCA) Analizi sonuçlarının birlikte değerlendirilmesi sonunda bölgenin ekonomik hayatında belirleyici olan genel sektörel yapı ortaya konulmuştur. Yeni Ürün Geliştirme Mali Destek Programı, özellikle ciro, istihdam ve ihracat alanında bölgede öne çıkan ve aşağıda sıralanan bu imalat sanayi sektörlerinin desteklenmesini amaçlamaktadır.

### Programın hedefi

Adana ve Mersin illerinde faaliyet gösteren mikro ve küçük ölçekli işletmelerin teknoloji ve yenilik kapasitelerinin geliştirilerek üretilen katma değer artırılması, dijital teknolojilerin kullanımının yaygınlaştırılmasıyla yeni ve inovatif ürün üretilebilir becerilerinin artırılarak Çukurova bölgesinin toplam rekabet gücünün yükseltilmesidir.



**Desteklenecek projeler için öncelik alanı:**

Bölgedeki Gıda-İçecek, Tekstil-Konfeksiyon, Kimya, Plastik, Makine ve Metal İşleri ve Mobilya sektörlerindeki işletmelerin Ar-Ge ve inovasyona dayalı yeni ürün üretme kapasitesinin artırılarak, katma değerli üretim anlayışının yerleştirilmesidir.

**Tematik öncelikler:**

- Yerli ve milli üretim
- İthal ikamesi

**1.3. Çukurova Kalkınma Ajansı Tarafından Sağlanacak Mali Kaynak**

Bu program kapsamında desteklenecek projeler için tahsis edilen toplam kaynak tutarı **15.000.000 TL**'dir. Çukurova Kalkınma Ajansı, bu programa ayırdığı kaynağın bir kısmını ya da tamamını kullandırmama hakkını saklı tutar.

**Desteklerin Tutarı**

Bu program çerçevesinde verilecek destekler aşağıda belirtilen asgari ve azami tutarlar arasında olacaktır:

**Asgari tutar: 100.000 TL**  
**Azami tutar: 500.000 TL**

Hiçbir destek, projenin toplam uygun maliyetinin %10'undan az ve %50'sinden fazla olamaz. Bu değerlerin dışında kalan destek taleplerini içeren proje başvuruları reddedilecektir.

Bu değerlerin dışında kalan destek taleplerini içeren projeler değerlendirmeye alınmayacaktır. Bütçenin kalan tutarı, sözleşmeyi imzalayan taraf olması sebebiyle, Başvuru Sahibi tarafından eş-finansman olarak karşılanmalıdır. Başvuru Sahibinin, proje eş finansmanını, proje ortaklarından, iştirakçilerden ve/veya üçüncü taraflardan sağlayacağı nakdi katkılar ile karşılayabilmesi mümkündür. Her halükarda, sözleşmeyi imzalayan taraf olması sebebiyle, eş finansman yükümlülüğü yararlanıcının kendi taahhüdü hükmünde olup, yerine getirilmemesi durumunda yararlanıcı bizzat sorumlu olacaktır.

Aynı katkılar eş finansman olarak kabul edilmez.

**2. TEKLİF ÇAĞRISINA İLİŞKİN KURALLAR**

Bu bölümde; Yeni Ürün Geliştirme Mali Destek Programı çerçevesinde finanse edilen projelerin sunulması, seçilmesi ve uygulanması ile ilgili kurallar, "Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği" ve bu Yönetmelik gereğince Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yayımlanan "Destek Yönetim Kılavuzu" ve "Proje Uygulama Rehberi" hükümlerine uygun olarak açıklanmaktadır.

Başvuru Sahipleri, başvuruda buldukları andan itibaren bu Yönetmelik ve ilgili mevzuat hükümleri ile bu rehberde yer alan bütün hususları kabul etmiş sayılırlar.

Proje teklif çağrısı, zorunlu hallerde Yönetim Kurulunun onayını almak şartıyla Ajans Genel Sekreteri tarafından, desteklenecek proje listesi ilan edilmeden önce iptal edilebilir. Bu durumda Ajanstan herhangi bir hak ve tazminat talebinde bulunulamaz.

Bu program kapsamında Ajansa sunulan projeler, Ajans tarafından her zaman eğitim amaçlı olarak ve sahibinin ayrıca muvafakatı aranmaksızın kullanılabilir. Böyle bir durumda projede yer alan gerçek ve tüzel kişilere ait şahsi bilgiler ve mesleki sır niteliğindeki bilgiler ifşa edilmeyecektir.

İşbu rehberin yayın tarihinden sonra gerek Ajans mevzuatında gerekse ilgili diğer mevzuatta yapılacak değişiklikler ve/veya getirilecek yeni düzenlemelerde, başvuruların yapılmasına, değerlendirilmesine ve sonuçlandırılmasına yönelik olarak farklı hükümlerin söz konusu olması halinde, sonradan yürürlüğe girecek bu hükümler Ajans tarafından internet sitesinde ilan edilmesini müteakip başvuru sahipleri yönünden bağlayıcı olacaktır.

## 2.1 Uygunluk Kriterleri

Destek sağlanabilecek projelere yönelik üç temel uygunluk kriteri söz konusudur:

- Başvuru Sahibi ve ortaklarının uygunluğu
- Projelerin uygunluğu
- Maliyetlerin uygunluğu

### 2.1.1 Başvuru Sahiplerinin uygunluğu: Kimler başvurabilir?

Başvuru Sahibinin:

- 24 Haziran 2018 tarih ve 2018/11828 sayılı "Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin Tanımında Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik"le düzenlenen **mikro işletme**<sup>1</sup> veya **küçük işletme**<sup>2</sup> tanımına uygun olması
- Sermayesinin veya oy haklarının %25'inden fazlasının bir kamu kurumuna ya da KOBİ tanımı kapsamında olmayan bir işletmeye ait olmaması,
- Ajansın faaliyet gösterdiği TR62(Adana, Mersin) Düzey 2 Bölgesi'nde kayıtlı olması veya merkezi ya da yasal şubelerinin bu bölgede bulunması,
- Projenin hazırlığından ve yönetiminden (eğer varsa ortakları ile birlikte) doğrudan sorumlu olması, aracı olarak hareket etmemesi,
- Ajansa proje başvurusu yapılmadan önce kurulmuş ve esnaf veya ticaret sicilinde tescil edilmiş olması gerekmektedir. Yukarıdaki şartların tümünü taşımayan kişiler başvuru sahibi olamazlar.

### Diğer Uygunluk Kriterleri

Başvuru Sahipleri ve ortaklarının destek alabilmek için aşağıdaki hallerden herhangi birinde bulunmaması gerekir:

- a) İflas etmişler veya tasfiye halinde bulunan ve bu durumları nedeniyle işleri kayyum veya vasi tarafından yürütülen, konkordato ilan ederek alacaklılar ile anlaşma yapmış, faaliyetleri askıya alınmış veya bunlarla ilgili bir kovuşturmanın konusu olanlar veya meri mevzuatta öngörülen benzer durumlarda olanlar,
- b) Kesinleşmiş yargı kararı (yani temyizi mümkün olmayan bir karar) ile mesleki faaliyete ilişkin bir suçtan mahkûm olanlar,
- c) Haklarında, görevlerini kötüye kullandıklarına dair kesinleşmiş mahkeme kararı olanlar,
- ç) Dolandırıcılık, yolsuzluk, bir suç örgütü içinde yer almak gibi suçlardan kesinleşmiş yargı kararı ile mahkûm olanlar,
- d) Herhangi bir kamu ihale prosedürüne veya diğer bir mali desteğe ilişkin yükümlülükler uymayarak, sözleşmeyi ciddi bir şekilde ihlal ettiği tespit edilenler,
- e) Teklif çağrısına katılım koşulu olarak Kalkınma Ajansı tarafından talep edilen bilgi ve belgelerin temin edilmesi sırasında yanlış beyanda bulunanlar veya bu bilgi ve belgeleri zamanında Ajansa sunmayanlar,
- f) Mevcut veya daha önceki teklif çağrılarının değerlendirilmesi sürecinde değerlendirme komitesini veya Kalkınma Ajansını etki altında bırakmaya veya gizli bilgi elde etmeye teşebbüs edenler,
- g) Sözleşme imzalandığı tarih itibarıyla;
  - o Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri<sup>3</sup> dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden, yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere vergi dairelerine vadesi geçmiş borcu olanlar,
  - o Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere sosyal güvenlik kurumuna vadesi geçmiş borcu olanlar,
  - o Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden, söz konusu projeye Ajans tarafından sağlanacak destek tutarının yüzde üçü kadar ya da daha fazla bir meblağ için, herhangi bir nedenle haklarında kesinleşmiş haciz işlemi bulunanlar,
- ğ) Teklif edilen proje dolayısıyla menfaat ilişkisi içinde olanlar.

Yukarıda madde (a) ve (e) 'de belirtilen durumlarda, teklif çağrısına katılma yasağı, ihlalin tespit edildiği tarihten sonraki iki yıllık bir süre için geçerlidir. Madde (b), (c), (ç) (d) ve (f)'de belirtilen durumlarda, teklif çağrısına katılma yasağı, kararın tebliğ tarihinden itibaren dört yıllık bir süre için geçerlidir.

1 Mikro İşletme: On kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri üç milyon Türk Lirasını aşmayan işletmelerdir.

2 Küçük İşletme: Elli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri yirmi beş milyon Türk Lirasını aşmayan işletmelerdir.

3 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3. maddesinde tanımlanan idareler.

Başvuru Formunun Başvuru Sahibinin Beyannamesi bölümünde, Başvuru Sahipleri, yukarıdaki (a)'dan (ğ)'ye kadar olan kategorilerin hiçbirine girmediklerine dair beyanda bulunmalıdırlar.

### 2.1.2. Ortaklıklar ve Ortakların Uygunluğu

Başvuru Sahipleri tek başlarına ya da proje ortaklığı kapsamında başka kuruluşlarla birlikte başvuruda bulunabilirler.

Başvuru Sahibinin ortakları projenin tasarlanmasına ve uygulanmasına katılabilecek ve yaptıkları masraflar yararlanıcının yaptığı masraflarla aynı koşullarda kabul edilebilecektir. Bu nedenle ortaklar, Bölüm 2.1.1'de belirtilen koşullardan "Ajansın faaliyet gösterdiği TR62(Adana, Mersin) Düzey 2 Bölgesinde kayıtlı olmaları veya merkezinin ya da yasal şubelerinin bu bölgede bulunması" dışında, Başvuru Sahipleri ile aynı uygunluk kriterlerini karşılamalıdırlar.

Ortak olacak her bir kuruluş adına, Başvuru Formunda Başvuru Sahibinin Projeye Katılan Ortakları Bölümünde yer alan Beyanname doldurulmalı ve ortak kuruluşu temsil ve ilzama yetkili kişi(ler) tarafından imzalanmalıdır.

Projeye Başvuru Sahibi veya ortak kuruluşlar dışında diğer kuruluşlar da iştirakçi ya da alt yüklenici olarak dâhil olabilecektir.

### İştirakçiler

Başvuranların ve ortakların uygunluk kriterlerini karşılamayan kuruluşlar da projeye, o projenin güvenilirliğini ve sürdürülebilirliğini artırmak amacıyla, iştirakçi olarak katılabilirler. İştirakçi kuruluşlar, projede sponsorluk, teknik destek sağlama gibi roller üstlenecektir. Ancak yaptıkları harcamalar uygun maliyet olarak değerlendirilmez.

Başvuru Formunda Başvuru Sahibinin Projeye Katılan İştirakçileri Bölümünde yer alan Beyanname, iştirakçilerin temsil ve ilzama yetkili kişi(ler)i tarafından imzalanmalıdır.

**Siyasi partiler ve bunların alt birimleri, hiçbir şekilde Başvuru Sahibi, proje ortağı ya da iştirakçi olarak proje başvurusunda bulunamazlar, proje uygulamalarında yer alamazlar.**

### Alt Yükleniciler / Taşeronlar

Ortak veya iştirakçi olmayıp, projede yer alan bazı faaliyetlerin ihale edildiği kuruluşlardır. Alt yüklenicilerle yapılacak sözleşmeler, standart destek sözleşmesi EK IV'teki kurallara tabidir.

### 2.1.3. Uygun Projeler: Destek başvurusu yapılabilecek projeler

#### Süre

Azami proje süresi **12 aydır**. Bu süre, sözleşmenin tüm taraflarca imzalandığı günden bir sonraki gün itibariyle başlar.

#### Yer

Projeler, Ajansın faaliyet gösterdiği TR62(Adana, Mersin) Düzey 2 Bölgesi'nde gerçekleştirilmelidir. Ancak sergi, konferans, fuar ve benzeri etkinliklere katılım faaliyetleri, proje amaçlarının gerçekleştirilmesi için gerekli olduğu durumlarda, ilgili faaliyetler bölge dışında gerçekleştirilebilir. Her halükarda projenin temel faaliyetleri bölge içerisinde gerçekleştirilmelidir.

#### Proje Konuları

Proje konusu, Ajans tarafından yürütülmekte olan mali destek programının amaç ve önceliklerine uygun olmak zorundadır. Proje konusunun uygunluğu hususu, Başvuru Formu'nun Gerektirilen bölümünde açıkça izah edilmelidir.

2019 yılı Yeni Ürün Geliştirme Mali Destek Programı kapsamında desteklenecek öncelik alanları ve örnek proje konuları aşağıda yer almaktadır:

## Programın Önceliği:

Bölgedeki Gıda-İçecek, Tekstil-Konfeksiyon, Kimya, Plastik, Makine ve Metal İşleri ve Mobilya sektörlerindeki işletmelerin Ar-Ge ve inovasyona dayalı yeni ürün üretme kapasitesinin artırılarak, katma değerli üretim anlayışının yerleştirilmesi

## Örnek Proje Konuları:

- Yeni ürün geliştirilmesi, ürün kalite veya standardının yükseltilmesine yönelik projeler
- Yeni üretim teknolojilerinin geliştirilmesine yönelik projeler
- İnovatif ürün tasarımına yönelik projeler
- Yeni ürünlerin ticarileştirilmesine yönelik projeler
- Ürün çeşitlendirmesine yönelik yenilikçi projeler
- Üretim otomasyonuna dönük projeler
- Maliyet düşürücü veya standart yükseltici yeni yöntemlerin geliştirilmesine yönelik projeler
- Üretim prosesinde elde edilen atıklardan yeni ürün elde etmeye yönelik projeler
- Yeni ürün üretimine dayalı bilişim ve insan kaynağı kapasitesinin geliştirilmesine yönelik projeler
- Laboratuvar modellerinin hazırlanması, prototip ve sanal prototip oluşturulmasına yönelik projeler
- Dijitalleşme ile yatay ve dikey entegrasyonun güçlendirilmesine yönelik projeler
- Yeni ürün geliştirilmesine ilişkin simülasyon, 3D baskı, sensör teknolojisi, CAD modelleri gibi dijital teknolojilerinin kullanımına yönelik projeler
- Ar-Ge ve/veya tasarım birimleri oluşturmaya yönelik projeler
- İthalatı yüksek olan stratejik ürünlerin yerleştirilmesi ve millileştirilmesine yönelik projeler
- Üretimde daha yüksek oranda yerli girdi kullanımının sağlanmasına yönelik projeler
- Mikro ve küçük ölçekli işletmelerin teknolojik üretim yeteneklerinin geliştirilmesi ve teknolojinin tabana yayılmasına yönelik projeler

Proje konuları bu örneklerle sınırlı olmayıp, belirtilen program öncelikleri ile uyumlu olmaları şartıyla ihtiyaç duyulan diğer proje konuları da uygun kabul edilecektir.

## İLAVE PUAN

- Proje konusu, programın tematik öncelikleri (yerli ve milli üretim ile ithal ikamesi) ile ilişkili ise değerlendirme sürecinde **+4 puan** ilave edilecektir.
- Proje kapsamında alınacak tüm makine-teçhizatın Yerli Malı Belgesine sahip olacağı başvuru sırasında beyan edilirse değerlendirme sürecinde **+4 puan** ilave edilecektir.

Bununla birlikte tüm projeler her koşulda mer'i mevzuata uygun olmalı ve aşağıdaki konuları kesinlikle içermemelidir:

- Siyasi veya etnik içerikli faaliyetler,
- Hukuka, kamu düzenine, genel sağlığa ve toplumun genel ahlak anlayışına aykırı faaliyetler,
- Çiftçiler tarafından sözleşmeli üretilip, tütün alıcıları tarafından satın alınan tütün üretimi haricinde tütün üretimi,
- Türk Gıda Kodeksi Alkolsüz İçecekler Tebliği'ne uymayan ürünlerin üretimi,
- Bankacılık, sigortacılık, mali hizmetler,
- Döviz spekülasyonu ve mali spekülasyonlar içeren faaliyetler; borsa yatırımları,
- Gayrimenkul yatırımları,
- Çalıştaylar, seminerler, konferanslar veya kongrelere katılım için bireysel sponsorluklar,
- Eğitim veya kurslar için bireysel burslar,
- Hibe verme amaçlı projeler (diğer kişi ya da kuruluşlara hibe (maddi veya ayni) veya kredi sağlamak için),

- Akademik araştırma,
- Yerel kuruluşların rutin aktivitelerini finanse etmeyi teklif eden, özellikle cari faaliyet giderlerini kapsayan projeler,
- Ajans ile sözleşme imzalanmadan önce başlatılan veya aynı proje ve proje kapsamında desteklenmesi talep edilen faaliyet yahut harcama kalemleri için diğer kaynaklardan finanse edilen projeler,
- Yatırımlarda Devlet Yardımlarını düzenleyen 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında belirtilen desteklenmeyecek sektörler/yatırımlar

### **Proje Başvuruları ve Mali Destek Almaya İlişkin Özel Düzenlemeler:**

2019 yılı Yeni Ürün Geliştirme (YENİ) mali destek programı kapsamında, her başvuru sahibi **iki** proje başvurusunda bulunabilir, bunlardan sadece **bir** tanesi için destek alabilir. Bir takvim yılı içerisinde sözleşme yapılan kar amacı güden gerçek ve tüzel kişiler, proje uygulama döneminde ve sözleşmenin sona erdiği (Ajans tarafından yapılan nihai ödeme tarihi sözleşme bitiş tarihi olarak esas alınmaktadır) tarihi izleyen bir yıllık süre içerisinde Ajansa başvuramaz. Bu hususlar KAYS'tan takip edilir. Bu sınırları aşan destek uygulamasına rastlanıldığında, bu tür sözleşmeler feshedilir ve sağlanan destek geri alınır.

Kâr amacı güden gerçek ve tüzel kişiler, son üç yıl içerisinde ulusal ve uluslararası kaynaklardan aldıkları mali destek tutarları ile başvuru yapmış oldukları ve yanıt bekledikleri mali destekleri, başvuru formunda belirtmek zorundadırlar. Başka kaynaklardan destek alan ve uygulaması devam eden aynı proje ve proje kapsamında desteklenmesi talep edilen faaliyet yahut harcama kalemi için ajanstan destek sağlanamaz.

19.06.2012 tarih ve 28328 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar başlıklı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamındaki destek unsurlarından yararlanan yatırım harcamaları, Ajansların desteklerinden yararlanamaz. Ajansların desteklerinden yararlanan veya yararlanılacak yatırım harcamaları için, bu Karar kapsamındaki desteklerden yararlanmak üzere Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na müracaat edilemez. Bu madde hükmüne aykırı davranılması halinde, bu Karar kapsamında yararlanan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır. Sözleşme aşamasında, Başvuru Sahiplerinin söz konusu durumda olmadıklarına ilişkin beyanı imzalayarak teslim etmeleri gerekmektedir.

### **2.1.4. Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten karşılanabilecek maliyetler**

Destek için sadece "uygun maliyetler" dikkate alınabilir. Bu nedenle bütçe, hem bir maliyet tahmini hem de uygun maliyetler için tavan niteliğindedir.

Projede gerçekleştirilecek tüm maliyetler, KAYS sisteminde yer alan Proje Bütçesi formunda yer almalıdır. Bütçe KDV hariç olarak hazırlanmalıdır.

Bu programda bir maliyetin uygun maliyet olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki genel koşullar aranmaktadır:

- Projenin uygulama süresi içinde gerçekleşmesi (nihai denetim maliyetleri hariç),
- Projenin yürütülmesi için gerekli ve gerçekçi mali yönetim prensipleriyle uyumlu olması; maliyet etkinliği sağlaması,
- Yararlanıcı veya ortağı tarafından gerçekleştirilmesi,
- Yararlanıcının ya da ortağının hesaplarında ya da vergi belgelerinde kayıtlı, tanımlanabilir ve doğrulanabilir olması;

orijinal destekleyici belgelerle desteklenmesi,

Proje uygulamalarında ortaya çıkan bütün maliyetler destek kapsamına **girmemektedir**. Bu çerçevede, maliyetlerin uygunluğuna ilişkin esaslar aşağıda belirtilmektedir:

### **Uygun Maliyetler**

Uygun doğrudan maliyetler ve uygun dolaylı maliyetler olmak üzere iki türlü uygun maliyet bulunmakta olup, aşağıda tanımlanmaktadır:

#### **a. Uygun doğrudan maliyetler:**

Uygun doğrudan maliyetler, projenin yürütülmesi için gerekli olan, yararlanıcı veya ortağı tarafından gerçekleştirilen ve gerçek tutarlar üzerinden hesaplanan maliyetlerdir:

- Piyasa fiyatlarına uygun olmaları ve projenin uygulanabilmesi için gerekli olmaları koşulu ile yeni mal ve hizmet satın alma maliyetleri
- Proje kapsamında yeni istihdam edilen idari ve teknik personelin net maaşları, sosyal sigorta primleri, ilgili diğer ücret ve maliyetler (Piyasa koşullarında oluşmuş ücretlerden ve yararlanıcının ve ortaklarının normalde verdiği miktarlardan yüksek olmamalıdır)
- Mikro işletmelerde projenin yürütülmesine yönelik alınacak danışmanlık hizmeti (maliyeti 3000 TL'yi geçmemesi şartıyla)

- Projenin uygulanması için mutlaka gerekli olması ve **Ajans tarafından sağlanan mali desteğin %30'unu** geçmemek koşuluyla yapım (inşaat) işleri,
- Denetim maliyetleri<sup>4</sup>

### b. Uygun dolaylı maliyetler

Uygun dolaylı maliyetler, **başka bir bütçe kalemi altında verilen maliyetleri içermeyen** ve genel idari giderleri karşılamak üzere projenin toplam uygun maliyetlerinin **%1**'ini aşmayacak şekilde belirlenmiş olan tutardır.

### Uygun olmayan maliyetler

Bu programda hiçbir şekilde uygun maliyet olarak kabul edilmeyecek olan maliyet kalemleri aşağıda sıralanmaktadır:

- **Katma Değer Vergisi (KDV)**
- Proje ile ilgisi olmayan harcamalar
- Yararlanıcının ve proje kapsamında görev alan kişilerin kusur ve ihmalleri sebebiyle doğacak olan ceza, zam, faiz ve sair giderler
- Sözleşmede belirtildiği halde proje hesabı dışında yapılan proje harcamaları
- Borçlar; zarar veya borç karşılıkları
- Faiz borcu
- **Hali hazırda başka bir kapsamda finanse edilen kalemler**
- Arazi veya bina alım ve kiralama maliyetleri
- Kullanılmış ekipman alımları
- **Kur farkından doğan zararlar**
- Proje başlangıcından önce yapılan hazırlık çalışmalarının ve diğer faaliyetlerin maliyetleri
- Yararlanıcı ya da ortakları dışındakiler tarafından gerçekleştirilen maliyetler
- Salt sözleşmeye, teminatlara ve Ajans ile yararlanıcı arasındaki mali ödemelere ve projenin gerçekleştirilmesine ilişkin her türlü vergi, resim, harç ve sair giderler
- İstimlak bedelleri
- Ticari amaçlı üretimde kullanılacak hammadde maliyeti
- Taşıt alımları (forklift ve araç üstü ekipman dahil)

Başvuru Formunda yer verilmeyen bir hususa ilişkin maliyetlendirmenin bütçede yer alması mümkün olmayacaktır.

Ajans tarafından, sözleşmenin imzalanmasından önceki kontrol sürecinde, gerekli durumlarda bütçede değişiklik yapılabilir. Kontroller, Başvuru Sahibinin ilave açıklama yapmasını ve Ajansın destek tutarında indirim yapmasını gerektirebilir. Uygun olmayan maliyetler ile Başvuru Formu ve Bütçe'nin Maliyetlerin Gerekçelendirmesi tablosunda gerekçesi açık bir şekilde belirtilmeyen maliyetler bu kontrol esnasında bütçeden çıkarılır. Bu nedenle, Başvuru Sahibinin **gerekli, gerçekçi ve uygun maliyetli** bir bütçe sunması kendi yararınadır. Bütçeyi netleştirmek için, maliyetlerin gerekçelerinin ayrıntılı bir şekilde <https://kaysuygulama.sanayi.gov.tr> adresindeki Başvuru Formuna girilmesi gerekmektedir.

### Aynı katkılar

Başvuru Formunda ayrı bir liste halinde sunulması gereken, yararlanıcı ya da ortakları tarafından yapılan aynı katkılar, uygun maliyet olarak değerlendirilmezler. Bu nedenle, bu katkılar, yararlanıcı tarafından sağlanan eş finansman

<sup>4</sup> Ajans mali destek miktarı 200.000 TL'nin üzerinde olan bütün projelerden denetim raporu talep eder. Bu limitin altındaki projelerde kendi belirleyeceği ve başvuru rehberinde belirteceği kriterlere (mali destek miktarı, yararlanıcının yasal statüsü vs.) göre denetim raporu talep edebilir. Bu denetim Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu tarafından yetkilendirilen bağımsız denetçiler ve bağımsız denetim kuruluşları ile serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirler tarafından yapılabilir. Projelerin denetimi Ajans tarafından da yaptırılabilir. Bu durumda denetim maliyeti proje bütçesinde yer almaz. Ajans kamu kurum ve kuruluşlarını dış denetim kuralından muaf tutabilir.

olarak kabul edilmez. Ancak, desteğin verilmesi durumunda, yararlanıcı, Başvuru Formunda belirttiği bu katkıları üstlenmek zorundadır.

## 2.2. Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler

### 2.2.1. Başvuru Formu ve Diğer Belgeler

Başvuru, Ajansın proje teklif çağrısı ilanında belirtilen son kabul tarih ve saatine kadar <https://kaysuygulama.sanayi.gov.tr> adresi üzerinden yapılır. Başvuru Formu doldurulurken izlenmesi gereken adımlar:

- Başvuru Sahibi olarak <https://kaysuygulama.sanayi.gov.tr> adresinden sisteme kayıt işlemi yapılır.
- Başvuru Formu <https://kaysuygulama.sanayi.gov.tr> adresinden doldurulur.
- Her başvuru KAYS üzerinden üretilen taahhütnamenin imzalanması ile tamamlanır.

Başvuru Formu KAYS üzerinden doldurulmalı, destekleyici belgeler taranarak sisteme eklenmeli ve başvuru işlemleri tamamlandıktan sonra sistemin ürettiği taahhütname üzerinde herhangi bir değişiklik yapılmadan Ajansa teslim edilmelidir. Başvuru Formu ve diğer belgeler Türkçe hazırlanmalıdır. Başka formatta hazırlanmış taahhütnamelerin teslimi, başvurunun reddine yol açacaktır.

Taahhütnamenin başvuru sahibinin yetkili temsilcisi tarafından imzalanması gerekmektedir. Bu husus, KAYS'a yüklenecek imza sirküleri veya vekâletname gibi belgeler üzerinden kontrol edilecektir. Yetkili olmayan kişiler tarafından yapıldığı tespit edilen başvurular reddedilir.

### **Başvuru Sırasında Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler:**

Başvuruların, Ön İnceleme aşamasında kabul edilebilmesi ve projenin Mali ve Teknik Değerlendirme aşamasına alınabilmesi için Başvuru Formu ve diğer ekler yanında aşağıdaki belgelerle birlikte KAYS'a eklenmesi **zorunludur**:

- Başvuru Sahibinin -ve varsa Proje Ortaklarının- **esnaf sicili veya ticaret sicili kayıt örneği**,
- Başvuru Sahibinin -ve varsa Proje Ortaklarının- **oda faaliyet belgesi** örneği,
- Başvuru Sahibinin -ve varsa Proje Ortaklarının- **kuruluş ve güncel durumunu (kuruluş yeri, sermaye yapısı, işgal alanları, başvuru sırasındaki güncel hali vb.)** gösteren Ticaret Sicil Gazetesi veya Esnaf Sanatkarlar Sicil Gazetesi örneği,
- Başvuru Sahibinin -ve varsa Proje Ortaklarının- **2016, 2017 ve 2018 yıllarına ait gelir tablosu ve bilançosunun** ya da işletme hesap özetinin; ya da yeni kurulmuş ve faaliyette olan işletmeler için kuruluş bilançosu ve en son mali durum tahmininin serbest muhasebeci ve/veya mali müşavir onaylı nüshası,
- Başvuru Sahibi -ve varsa Proje Ortakları- adına Sosyal Güvenlik Kurumundan alınmış ve **2016, 2017 ve 2018 yıllarına ait istihdam edilen personel sayısını gösterir belge**,
- Başvuru Sahibini -ve varsa Proje Ortaklarını- **temsil ve ilzama yetkili kişi(ler)in** isim(ler)inin ve imzalarının **noter tasdikli imza sirküleri**. (Bu kişi(ler)in yetkisi ve sorumluluğunun kaynağının da belgelenmesi gerekmektedir -kuruluş sözleşmesinde işaretlenerek veya Yönetim Kurulu'nun ya da yetkili Yönetim Organının bu kişi(ler)i yetkilendirme kararının sureti ile-)
- Maliyeti 20.000 TL'yi geçen mal ve hizmet satın alımları/kiralamaları için **teknik özellikleri ayrıntılı içeren proforma fatura(lar)**,

Aşağıdaki belgeler Ön İnceleme aşamasında projenin kabul edilebilmesi için zorunlu olmayıp Başvuru Formu'nda bahsedildiği, mali ve teknik değerlendirmede ve/veya bütçenin gerçekçiliğinin araştırılması esnasında göz önünde bulundurulmasının faydalı olacağı durumlarda eklenmesi Başvuru Sahibinin lehine olacaktır:

- a. Kapasite Raporu
- b. Kalite sertifikası belgeleri (Başvuru Formu'nda bahsedilmiş ise)
- c. Gerekli olan hallerde fizibilite çalışması
- d. Gerekli olan hallerde teknik tasarımlar
- e. Gerekli olan hallerde keşif özeti (malzeme/metraj ve keşif listesi) ve maliyet tahmini
- f. Proje kapsamında satın alınacak olan mal ve hizmetlerle ilgili teknik şartnameler
- g. Proje Sahibinin merkez ofisinin ve projenin yürütüleceği mekânların değişik açılardan çekilmiş yeteri sayıda fotoğraflarının (iç ve dış mekân görünülerinin)

Genel sekreterlik desteklenecek projelerin, başvuru formu ve ekleri ile başvuru rehberinde belirtilen destekleyici belgelerin aslı veya onaylı suretini başvuru sahiplerinden temin eder. Projenin uygulanabilmesi için ilgili mevzuat gereğince resmi makamlardan alınması gerekli belgelerin sözleşme tarihine kadar hazır edilmesi gerekmektedir. Başvuru sahipleri, desteklenmesine karar verilen projelerin Ajans tarafından ilan edilmesinden itibaren on beş işgünü içinde söz konusu belgeleri Ajansa teslim eder. Süresi içerisinde söz konusu belgeleri teslim etmeyen başvuru sahipleri ile sözleşme imzalanmaz. Sözleşme imzalanmadan önce Ajans, gerektiğinde başvuru sahibinden ek bilgi ve belge isteyebilir. Sözleşmeler, gerekli belgelerin temininden sonra başvuru sahiplerine beş iş günü içinde yapılacak yazılı bildirim müteakip en geç on iş günü içinde imzalanır. Bu süre zarfında sözleşme imzalamak üzere Ajansa başvurmayan başvuru sahipleri söz konusu destekten feragat etmiş sayılır.

### 2.2.2. Başvurular nereye ve nasıl yapılacaktır?

Her başvuru KAYS üzerinden üretilen taahhütnamenin imzalanması ile tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması esastır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması son başvuru tarihinden itibaren **en geç 5 iş günü** içerisinde tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanmadığı hallerde, taahhütname başvuru sahibi tarafından ıslak imzalı olarak elden veya posta yolu ile son başvuru tarihinden itibaren **en geç 5 iş günü** içerisinde aşağıdaki adrese teslim edilir.

### 2.2.3. Başvuruların alınması için son tarih

Başvuruların kabulü, ilgili proje teklif çağrısının ilanından on gün sonra başlar. Başvuruların geçerli olabilmesi için KAYS üzerinden girişinin tamamlanması gerekmektedir. Başvuruların KAYS üzerinden tamamlanması için son tarih **5 Nisan 2019 saat 17:00**'dir. Elektronik başvuru süresinin sona ermesiyle birlikte sistem otomatik olarak kapanacak, sistem üzerinden herhangi bir işlem yapılamayacaktır.

KAYS üzerinden üretilen taahhütnamenin **12 Nisan 2019 saat 17:00**'a kadar e-imza ile imzalanması, taahhüt-



**ÇUKUROVA KALKINMA AJANSI**

**Döşeme Mah.Turhan Cemal Beriker Bulv. No:138/2 01160 Seyhan/ADANA**

namenin e-imza ile imzalanmadığı durumlarda ise aynı süre sonuna kadar ıslak imzalı olarak elden ya da posta yoluyla Ajansa teslim edilmesi gerekmektedir. Zamanında yapılmayan proje başvuruları için mazeret kabul edilmez ve bu projeler değerlendirmeye alınmadan reddedilir. Her başvuru; kabul tarihi, saati ve referans numarası ile kaydedilir. Taahhütnamenin ıslak imzalı teslim edileceği durumlarda, kabul mahallinde son başvuru anı itibarıyla bir yığılma söz konusu ise kapanış saatinde kapılar kapatılır ve sadece o an itibarıyla içeride bulunan başvurular kabul edilerek işlem tamamlanır.



## 2.2.4. Daha fazla bilgi almak için

Sorularınızı, tekliflerin alınması için belirlenen son tarihten 20 gün öncesine kadar, teklif çağrısının referans numarasını, açık bir şekilde belirterek, elektronik posta ya da faks ile aşağıdaki adrese veya faks numarasına gönderebilirsiniz.

E-posta adresi : [projebirimi@cka.org.tr](mailto:projebirimi@cka.org.tr)

Tel: (322) 363 00 40

Faks : (322) 363 00 41

Soruların yanıtları, Ajansa ulaşma tarihinden sonra en geç 10 gün içerisinde <http://www.cka.org.tr> adresinde "Mali Destekler" bölümünde yayınlanacaktır.

Tüm adaylara eşit davranılacak ve bir Başvuru Sahibine sağlanan bilgi **Sıkça Sorulan Sorular (SSS)** aracılığıyla diğer Başvuru Sahiplerine de sunulacaktır.

Tüm resmi açıklamalar ve talep edilen bilgi Ajans tarafından sağlanacaktır. **SSS listesinde ve Başvuru Rehberinde yer almayan hiç bir bilgi Başvuru Sahipleri ve Ajans için bağlayıcı nitelik taşımamaktadır.**

## 2.3. Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi

Başvurular, Ajans tarafından bağımsız değerlendiriciler ve değerlendirme komitesi desteği ile incelenip değerlendirilecektir. Başvuru Sahipleri tarafından sunulan projeler aşağıda açıklanan aşama ve kriterlere göre incelenecek ve değerlendirilecektir. Değerlendirme süreci **ön inceleme ile teknik ve mali değerlendirme** şeklinde iki aşamadan oluşmaktadır:

### 2.3.1. Ön İnceleme

Yalnızca zamanında teslim edilen projeler ön incelemeye alınır. Ajans başvuru sahibinin, ortaklarının ve proje konularının başvuru rehberinde belirtilen kriterlere uygunluğu yönünden ön inceleme yapar. Ön incelemeye ilişkin hususlar aşağıda belirtilmiştir:

**a)** Başvuru rehberinde belirtilen uygunluk kriterlerine uymayan başvurular reddedilir. Ayrıca bu hususların değerlendirme sürecinin herhangi bir aşamasında tespit edilmesi halinde de söz konusu projeler reddedilir, bu durumun sözleşme imzalandıktan sonra tespit edilmesi halinde ise sözleşmeler feshedilir.

**b)** Ajans ön inceleme ve değerlendirme sürecinde, başvuru sahibinden başvuru ve eki belgelere ilişkin olarak bilgi ve belge isteyebilir.

## İDARİ KONTROL LİSTESİ

KRİTERLER	Evet	Hayır	Kriterin Taşınmaması Durumunda Ön İnceleme Sonucu
1. Başvuru standart formata uygun olarak hazırlanmıştır.			Ret
2. Teklif, Türkçe olarak hazırlanmıştır.			Ret
3. Başvuru Sahibinin -ve varsa Proje Ortaklarının- <b>esnaf sicili veya ticaret sicili kayıt</b> örneği,			Eksik Evrak Bildirimi
4. Başvuru Sahibinin -ve varsa Proje Ortaklarının- <b>oda faaliyet belgesi</b> örneği,			Eksik Evrak Bildirimi
5. Başvuru Sahibinin -ve varsa Proje Ortaklarının- kuruluş ve güncel durumunu (kuruluş yeri, sermaye yapısı, işgal alanları vb.) gösteren <b>Ticaret Sicil Gazetesi veya Esnaf Sanatkarlar Sicil Gazetesi</b> örneği,			Eksik Evrak Bildirimi
6. Başvuru Sahibinin -ve varsa Proje Ortaklarının- <b>2016 yılına ait gelir tablosu ve bilançosunun</b> ya da <b>işletme hesap özeti</b> nin; serbest muhasebeci ve/veya mali müşavir onaylı nüshası,			Eksik Evrak Bildirimi
7. Başvuru Sahibinin -ve varsa Proje Ortaklarının- <b>2017 yılına ait gelir tablosu ve bilançosunun</b> ya da <b>işletme hesap özeti</b> nin; serbest muhasebeci ve/veya mali müşavir onaylı nüshası,			Eksik Evrak Bildirimi
8. Başvuru Sahibinin -ve varsa Proje Ortaklarının- <b>2018 yılına ait gelir tablosu ve bilançosunun</b> ya da <b>işletme hesap özeti</b> nin; serbest muhasebeci ve/veya mali müşavir onaylı nüshası,			Eksik Evrak Bildirimi
9. Başvuru Sahibi -ve varsa Proje Ortakları- yeni kurulmuş ve faaliyette olan işletmeler ise; <b>kuruluş bilançosu ve en son mali durum tahmininin</b> serbest muhasebeci ve/veya mali müşavir onaylı nüshası,			Eksik Evrak Bildirimi
10. Başvuru Sahibi –ve varsa Proje Ortakları- adına Sosyal Güvenlik Kurumundan alınmış ve <b>2016 yılına ait istihdam edilen personel sayısını</b> gösterir belge,			Eksik Evrak Bildirimi
11. Başvuru Sahibi –ve varsa Proje Ortakları- adına Sosyal Güvenlik Kurumundan alınmış ve <b>2017 yılına ait istihdam edilen personel sayısını</b> gösterir belge,			Eksik Evrak Bildirimi
12. Başvuru Sahibi –ve varsa Proje Ortakları- adına Sosyal Güvenlik Kurumundan alınmış ve <b>2018 yılına ait istihdam edilen personel sayısını</b> gösterir belge,			Eksik Evrak Bildirimi
13. Başvuru Sahibini -ve varsa Proje Ortaklarını- <b>temsil ve ilzama yetkili</b> kişi(ler)in isim(ler)inin ve imzalarının <b>noter tasdikli imza sirküleri</b> . (Bu kişi(ler)in <b>yetkisi ve sorumluluğunun kaynağı</b> nın da belgelenmesi gerekmektedir -kuruluş sözleşmesinde işaretlenerek; veya Yönetim Kurulu'nun yada yetkili Yönetim Organının bu kişi(ler) yetkilendirme kararının sureti ile-)			Eksik Evrak Bildirimi
14. Taahhütname başvuru sahibinin yetkili kişisi tarafından imzalanmıştır.			Ret
15. Başvuru Rehberinde belirtilen ilave bilgi ve belgeler zamanında Ajansa sunulmuştur.			Eksik Evrak Bildirimi
16. Proje kapsamında maliyeti 20.000 TL'yi geçen mal ve hizmet satın alımları/kiralamaları için teknik özellikleri ayrıntılı içeren proforma fatura(lar)			Eksik Evrak Bildirimi

Bunun yanı sıra, Ajans başvuru rehberinde, başvuru formu dışında bazı bilgi ve belgelerin sunulmasının zorunlu olması yahut onay gerektiren işlem olması halinde yetkili makamlardan alınan onayın başvuru aşamasında sunulması gibi ek kriterler belirleyebilir. Böyle durumlarda tanımlanan ek kriterlerin yerine getirilmemesi projenin ön inceleme aşamasında reddedilmesine yol açar. Bunun dışında Ajans değerlendirme sürecini etkilemeyeceğini düşündüğü belgeleri ön inceleme ve değerlendirme aşamalarının herhangi bir zamanında başvuru sahibinden talep edebilir. Başvuru sahibi, Ajans tarafından talep edilen bilgi ve belgeleri zamanında Ajansa sunmak zorundadır. Talep edilen bilgi ve belgeleri

Ajans tarafından başvuru rehberinde belirlenen zamanda sunmayan başvuru sahiplerinin başvuruları reddedilir.

Gerekli şartları taşıdığı anlaşılan projeler, bir listesi hazırlanarak teknik ve mali değerlendirme sürecine alınır. Gerekli şartları taşımadığı sonradan öğrenilen başvurular değerlendirme sürecinin hangi aşamasında olursa olsun ön incelemede elenmiş kabul edilir.

## UYGUNLUK KONTROL LİSTESİ

KRİTERLER	Evet	Hayır	Kriterin Taşınmaması Durumunda Ön İnceleme Sonucu
1. Başvuru Sahibi uygundur.			Ret
2. 1. Ortak uygundur.			Ret
3. 2. Ortak uygundur.			Ret
4. Varsa diğer Ortak-lar- uygundur.			Ret
5. Proje program kapsamında uygun olarak tanımlanan yerde uygulanacaktır.			Ret
6. Proje konusu Ajansın yürütmekte olduğu mali destek programının amaç ve öncelikleri kapsamında açıkça yer almaktadır.			Ret

### Ön inceleme sonucunda:

- Bu Rehberde ayrıntılarıyla yer alan ön inceleme kriterlerine uymayan başvurular reddedilir.
- Gerekli bütün şartları taşıdığı anlaşılan projeler değerlendirme sürecinin bir sonraki aşamasına alınır.

Ön inceleme aşaması tamamlandıktan sonra başvuru formunda belirtilen irtibat kişilerinin e-posta adreslerine eksik evrak bildirim yapılmakta ve Ajans tarafından belirlenen süre içerisinde eksik evrakların sisteme yüklenmesi gerekmektedir. Ayrıca bir bildirim yapılmayacaktır. Başvuru aşamasında irtibat kişilerinin iletişim bilgilerinin doğru yazılması ve irtibat kişilerinin süreç içerisinde e-postalarını düzenli olarak kontrol etmeleri son derece önemlidir.

### 2.3.2. Teknik ve Mali Değerlendirme

Proje başvuruları ve ekleri, aşağıda yer alan Değerlendirme Tablosundaki kriterlere göre değerlendirilecektir. Değerlendirmede sırası ile başvuranın mali ve operasyonel kapasite, proje konusunun programın amaç ve öncelikleri ile ilgiliği, projenin uygulanması için tercih edilen yöntemin uygunluğu ve etkinliği, projenin Ajans desteği sona erdikten sonra da sürdürülebilirliği ile projenin bütçe ve maliyet etkinliği göz önüne alınacaktır.

Bu değerlendirmenin sonunda, **altmış beş (65)** ve üzerinde puan alan başvurular başarılı projeler olarak listelenir. Proje tekliflerinin destek almaya hak kazanabilmesi için, toplam başarı puanına ek olarak, değerlendirme tablosunun ikinci bölümünde incelenen **ilgililik** bakımından en az **16 puan** (25 puan üzerinden) alması koşulu aranacaktır. Başvurular en yüksek puanı alan tekliften başlayarak sıralanır. Eşit puan alan başvurular bakımından; eşit puan alan başarılı projeler bakımından; söz konusu mali destek programında aynı yararlanıcı tarafından sunulan tek proje başvurusu niteliğinde olanlar, bu hususta eşitlik olması halinde öncelikle ilgililik bölümü için bağımsız değerlendiricilerin verdikleri puanların ortalaması; bunun da eşit olması halinde mali ve operasyonel kapasite bölümünden alınan puanların ortalaması en yüksek olanlar dikkate alınır, bu hususta da eşitlik olması halinde başvuru tarihi ve saati esas alınır.

# DEĞERLENDİRME TABLOSU

Bölüm	Puan
<b>1. Mali ve Operasyonel Kapasite</b>	<b>20</b>
1.1 Başvuru Sahibi ve ortakları <b>proje yönetimi</b> konusunda yeterli deneyime sahip mi?	5
1.2 Başvuru Sahibi ve ortakları yeterli <b>teknik uzmanlığa</b> sahip mi? (ele alınacak konular hakkında yeterli bilgileri var mı?)	5
1.3 Başvuru Sahibi ve ortakları yeterli yönetim kapasitesine sahip mi? (personel, ekipman ve proje bütçesini idare edecek bilgi ve beceri dahil olmak üzere)	5
1.4 Başvuru Sahibi istikrarlı ve yeterli <b>finansman</b> kaynaklarına sahip mi?	5
<b>2. İlgililik</b>	<b>25</b>
2.1 Proje, Teklif Çağrısının <b>hedefleriyle</b> ve bir veya birden fazla <b>önceliği</b> ile ne kadar ilgili? <b>Not:</b> 5 puan (çok iyi) verilebilmesinin koşulu; projenin programın önceliği ile çok iyi ilişkilendirilmesidir. <b>Not:</b> 5 puan (çok iyi) verilebilmesinin koşulu; projenin, cinsiyet eşitliği, fırsat eşitliği, çevrenin korunması, sürdürülebilir kalkınma gibi özel bir katma değer unsurunu içermesidir.	5
2.2 Proje konusu, programın tematik öncelikleri (yerli ve milli üretim ile ithal ikamesi) ile ne kadar ilgili? <b>Not:</b> İlgililik düzeyine göre 1-5 arası puan verilecektir.	5
2.3 Proje, hedef bölge(ler)nin <b>ihtiyaçları ve sorunları</b> ile ne kadar ilgili?	5
2.4 İlgili taraflar ne kadar açıkça tanımlanmış ve stratejik olarak seçilmiştir? (son yararlanıcılar, hedef gruplar). <b>Hedef grupların gereksinimleri</b> net bir şekilde belirlenmiş mi ve proje bunları gerektiği şekilde muhatap alıyor mu?	5 x 2
<b>3. Yöntem</b>	<b>30</b>
3.1 Önerilen <b>faaliyetler</b> uygun mu, uygulanabilir mi, hedeflerle ve beklenen sonuçlarla uyumlu mu?	5
3.2 Projenin genel tasarımı ne kadar tutarlı? (Özellikle; proje, söz konusu sorunların bir analizini yansıtıyor mu; dış faktörler göz önüne alınmış mı ve bir <b>değerlendirme</b> öngörüyor mu?)	5
3.3 Proje kapsamında alınacak tüm makine-teçhizatın Yerli Malı Belgesine sahip olacağı taahhüt edilmiş midir? <b>Not:</b> Ajansın istediği <b>şablona</b> uygun bir beyanname sunulmuş ise 5 puan verilecektir.	5
3.4 <b>Faaliyet planı</b> açık ve uygulanabilir nitelikte mi?	5
3.5 Teklifte, projenin sonucuna yönelik <b>objektif olarak doğrulanabilir göstergeler</b> yer alıyor mu?	5
3.6 Projede, devlet desteğine ve görünürlüğüne yeterli önem verilmiş mi?	5
<b>4. Sürdürülebilirlik</b>	<b>15</b>
4.1 Projenin, hedef grupları üzerinde <b>somut</b> bir etkisi olması bekleniyor mu? (etkilenen işletme sayısı, faaliyetin bölgesel önemi, geçici/kalıcı oluşturulan istihdam, sosyal faydalar, sağlanan eğitim fırsatları, teşvik edilen yeni sermaye yatırımları, bölgenin genel ekonomik ortamında sağlanan gelişmeler vb. dahil olmak üzere)	5
4.2 Proje potansiyel <b>çarpan etkileri</b> içermekte midir? (proje sonuçlarının yinelenmesi ve daha geniş alanları etkilemesi ile bilgi yayılması dahil olmak üzere)	5
4.3 Teklif edilen projenin beklenen sonuçları <b>sürdürülebilir</b> mi? - mali açıdan (destek sona erdikten sonra faaliyetler nasıl finanse edilecek?) - kurumsal açıdan (faaliyetlerin devam ettirilmesine imkan tanıyan yapılar proje sonunda da devam edecek mi? Projenin sonuçları yerel olarak sahiplenilecek mi?) - Proje sürdürülebilir kalkınmaya ve çevrenin korunmasına itibar gösteriyor mu?	5
<b>5. Bütçe ve maliyet etkinliği</b>	<b>10</b>
5.1 Tahmini maliyetler ile beklenen sonuçlar arasındaki oran yeterli mi?	5
5.2 Yapılması öngörülen harcamalar projenin uygulanması için <b>gerekli</b> mi?	5
<b>EN YÜKSEK TOPLAM PUAN</b>	<b>100</b>

## 2.4. Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi

### 2.4.1 Bildirimin İçeriği

Başvuru Sahiplerine, başvurularının sonucuna ilişkin durum yazılı olarak bildirilecektir.

Başvurunun reddedilmesi veya destek verilmemesi kararı, aşağıda belirtilen gerekçelere dayandırılacaktır:

- Taahhütname, son başvuru tarihinden sonra alınmıştır;
- Başvuru eksiktir veya belirtilen kriterlere uygun değildir;
- Başvuru Sahibi veya ortaklarından biri ya da bir kaçısı uygun değildir;
- Proje uygun değildir (örneğin teklif edilen projenin program kapsamında olmaması, talep edilen katkının izin verilen azami katkıdan daha fazla olması vb.);
- Proje, konuyla yeterince ilgili değildir;
- Proje, teknik ve mali açıdan, seçilmiş olan diğer projelere göre daha az puan almıştır;
- Talep edilen destekleyici belgelerin biri ya da birkaçı belirtilen son tarihten önce teslim edilmemiştir;
- Bu Rehberde bulunan herhangi başka bir kritere uyulmamıştır.
- Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği'nin 21/11 maddesi çerçevesinde Yönetim Kurulu tarafından desteklenecek projeler listesinden çıkarılmıştır.

**Ajansın bir başvuruyu reddetme ya da destek vermeme kararı nihaidir.**

### 2.4.2 Öngörülen Zaman Çizelgesi

Değerlendirme sonuçları hakkında Başvuru Sahiplerini bilgilendirmek için Ajansın planladığı tarih **30 Mayıs 2019**'tur. Bu tarih kesin olmayıp, proje sayısına göre değişebilecektir.

## 2.5. Sözleşme İmzalanması ve Uygulama Koşulları

Genel sekreterlik desteklenecek projelerin, başvuru formu ve ekleri ile başvuru rehberinde belirtilen destekleyici belgelerin aslı veya onaylı suretini başvuru sahiplerinden temin eder. Başvuru sahipleri, desteklenmesine karar verilen projelerin Ajans tarafından ilan edilmesinden itibaren on beş işgünü içinde söz konusu belgeleri Ajansa teslim eder. Süresi içerisinde söz konusu belgeleri teslim etmeyen başvuru sahipleri ile sözleşme imzalanmaz. Sözleşme imzalanmadan önce Ajans, gerektiğinde başvuru sahibinden ek bilgi ve belge isteyebilir. Sözleşmeler, gerekli belgelerin temininden sonra başvuru sahiplerine beş iş günü içinde yapılacak yazılı bildirim müteakip en geç on iş günü içinde imzalanır. Bu süre zarfında sözleşme imzalamak üzere Ajansa başvurmayan başvuru sahipleri söz konusu destekten feragat etmiş sayılır. Aynı süre içerisinde mücbir bir sebepten ötürü sözleşme imzalamaya gelemeyeceğini bildiren başvuru sahiplerine on günlük ilave süre tanınabilir. Sunulan belgelerin gerçeğe aykırı yahut KAYS'ta yer alan bilgi ve belgelerden farklı olması durumunda da başvuru sahibiyle sözleşme imzalanmaz. Bunların yerine, öngörülen toplam destek bütçesiyle sınırlı olmak koşuluyla, yedek listede yer alan Başvuru Sahipleri sözleşme imzalamak üzere en yüksek puanlı projeden başlamak üzere sözleşme imzalamaya davet edilir. Yedek listeden davet usulü bakımından da yukarıdaki hükümler aynen uygulanır.

Destek kararını takiben, verilecek destek miktarı ve uygulamaya ilişkin ilke ve kurallar, Başvuru Sahibi ile Ajans arasında imzalanacak bir sözleşmeye bağlanır.

Kar amacı güden gerçek ve tüzel kişilerden her bir proje için destek tutarının en az % 10'u kadar teminat alınır.

Ajans tarafından teminat olarak kabul edilebilecek değerler şunlardır:

- a) Tedavüldeki Türk parası,
- b) Bankalar veya katılım bankaları tarafından verilen teminat mektupları,

Teminatlar, Ajans tarafından nakit olarak teslim alınamaz. Bunların, yararlanıcının Ajansın bildireceği banka he-

sap numarasına yatırdığına dair dekontun, sözleşme imzalamaya geldiği zaman ibrazı zorunludur.

Teminatlar, teminat olarak kabul edilen diğer değerlerle değiştirilebilir. Karma değerlerden oluşan teminatlar Ajans tarafından kabul edilebilir. Teminatlar proje kapanış raporunun Ajansa teslim edilmesini müteakip serbest bırakılır.

Sözleşme özellikle aşağıda belirtilen hakları ve yükümlülükleri düzenler:

**Kesin destek tutarı:** Azami destek tutarı sözleşmede belirtilecektir. Bölüm 2.1.4'de açıklandığı gibi, bu tutar, tahminlere dayalı bir şekilde hazırlanan bütçe çerçevesinde belirlenecektir.

Başarılı bir proje ile sözleşme imzalanmış olması, sözleşme kapsamında aktarılması öngörülen Ajans desteğinin tamamının aktarılabilmesi için tek başına yeterli değildir. Kesin destek tutarı, proje sona erdiğinde ve nihai rapor sunulduğunda belirlenmiş olacaktır.

Mali destek hiçbir koşulda sözleşmede belirtilen tutarı geçemez, sözleşme tutarını aşan ek ödeme yapılamaz ve yararlanıcı tarafından aynı sözleşme kapsamında ek destek talebinde bulunulamaz.

**Hedeflerin gerçekleştirilememesi:** Yararlanıcının sözleşme koşullarını ve performans hedeflerini yerine getirmemesi halinde Ajans destek tutarını azaltabilir ve/veya o zamana kadar ödenen tutarların tamamen ya da kısmen geri ödenmesini talep edebilir. Ayrıca desteklenen proje veya faaliyet kapsamında, Ajans tarafından istenen bilgi ve belgelerin zamanında ve eksiksiz verilmemesi, izleme ziyaretlerinde uygulama ve yönetim mekânlarına erişimin zorlaştırılması yahut engellenmesi veya projenin sözleşmeye, eklerine ve yürürlükteki mevzuata uygun şekilde yürütülmediğinin tespiti halinde Ajans, ödemeleri durdurabilir ve/veya sözleşmeyi feshederek buna ilişkin mevzuatta ve sözleşmede belirtilen hukuki yollara başvurabilir.

Başvuru formunda beyan edilen performans göstergelerine ilişkin hedeflerin gerçekleştirilememesi halinde Ajans, destek tutarını sözleşmede belirtilen oranlarda azaltabilir.

**Sözleşmenin değiştirilmesi:** Yararlanıcıların projelerini, Ajans ile imzaladıkları sözleşme hükümleri doğrultusunda uygulamaları esastır. Ancak sözleşmenin imzalanmasından sonra projenin uygulamasını zorlaştıracak veya geciktirecek önceden öngörülemeyen ve beklenmeyen durum yahut mücbir sebep söz konusu ise sözleşme tarafların mutabakatı ile uygulamanın herhangi bir safhasında değiştirilebilir ve/veya proje uygulamasının tamamı veya bir kısmı durdurulabilir.

**Raporlar:** Yararlanıcılar, uygulama sürecinde, projede kaydedilen ilerleme ve gerçekleştirmeleri içeren raporlar sunmak zorundadır. Bunlar; sözleşmede belirtilen dönemlerde sunulacak ara raporlar ve proje faaliyetlerinin tamamlanmasını takiben sunulacak nihai rapor ile projenin etkilerinin değerlendirilebilmesi amacıyla sunulacak proje sonrası değerlendirme raporundan oluşmaktadır. Ayrıca Ajans, yararlanıcıdan ilave bilgi ve belge talebinde bulunabilir.

**Ödemeler:** Sözleşmede belirtilen süre içerisinde, ön ödeme tutarı kadar teminatın Ajansa sunulmuş olması (Ajans tarafından istenmesi durumunda) ve yararlanıcı tarafından talep edilmiş olması kaydıyla, destek miktarının en fazla % 50'si, sözleşmede belirtilen ve yararlanıcıya ait banka hesabına ön ödeme olarak aktarılır. Ancak, yararlanıcının ve projenin risk ve ihtiyaç durumu değerlendirilerek ön ödeme oranı yeniden belirlenebilir ve çok yüksek riskli projeler için gerekli tedbirler alınıncaya kadar ön ödeme yapılmamasına karar verilebilir.

Ajans tarafından ön ödeme sonrasında yapılacak diğer ödemeler, hakediş esasına göre gerçekleştirilir. Buna göre, ön ödeme tutarının ve aynı oranda yararlanıcının eşfinansman tutarının usulüne uygun harcandığını gösteren belgelerin ara/nihai raporlarla birlikte Ajansa sunulması, ilgili raporların Ajans tarafından incelenip uygun bulunması ve onaylanmasından sonra; (sözleşmede aksi belirtilmediği takdirde) destek miktarının kalan tutarı nihai ödeme olarak destek yararlanıcısının banka hesabına 30 gün içerisinde aktarılır. Yararlanıcı tarafından ilgili raporlar/ talep edilen belgeler sunulmadan ve usulüne uygun ödeme talebinde bulunulmadan, yararlanıcıya hiçbir ödeme yapılmaz.

**Projeye ait kayıtlar:** Yararlanıcı, proje uygulanmasına dair tüm hesap ve kayıtları şeffaf bir şekilde tutmakla yükümlüdür. Bu kayıtlar proje uygulanması sona erdikten sonra beş yıl süreyle saklanmalıdır.

**Denetim:** Gerekliğinde yapılacak denetimler sırasında yararlanıcı, proje uygulama ve yönetim mekânlarına erişimi zorlaştırmamak yahut engellemek ve talep edilen her türlü bilgi ve belgeyi görevli personele zamanında sun-

mak zorundadır. Sözleşme hükümleri, Ajans tarafından hem kayıtlar üzerinde hem de yerinde yapılabilecek denetimlere olanak tanıyacaktır.

Ajans tarafından gerek görüldüğü takdirde, destek alan projeler kapsamında satın alınacak makinelerin, Başvuru Formuna uygun olarak hazırlanan teknik şartnameye uygun olup olmadığının ve/veya piyasa fiyatından alınıp alınmadığının kontrolü için, ilgili kurumlardan bir ekspertiz/değerlendirme raporu alınabilir. Ekspertiz raporlarında; teknik şartnamenin Başvuru Formuna uyum sağlamadığı veya makine, ekipman, hattın teknik şartnameye uyum sağlamadığının tespiti halinde ilgili maliyetler uygun maliyet kabul edilmez. Ekspertiz raporlarında; makine, ekipman veya hat fiyatının piyasa fiyatı üzerinde oluştuğunun tespiti halinde, ekspertiz değerini aşan kısımlar uygun maliyet kabul edilmez.

Ajans, destek miktarı 200.000 TL'nin üzerinde olan bütün projelerden denetim raporu talep eder. Ajans gerekli gördüğü takdirde, bu limitin altındaki projelerde de denetim raporu talep edebilir. Bu denetim Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu tarafından yetkilendirilen bağımsız denetçiler ve bağımsız denetim kuruluşları ile serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirler tarafından yapılabilir. Projelerin denetimi Ajans tarafından da yaptırılabilir. Bu durumda denetim maliyeti proje bütçesinde yer almaz

**Tanıtım ve Görünürlük:** Destek kapsamında ortaya çıkan her türlü tesis, makine ve teçhizat üzerinde Ajansın internet sitesinde ([www.cka.org.tr](http://www.cka.org.tr)) yayınlanan "tanıtım ve görünürlük rehberine" uygun olarak Ajansın desteği ile sağlandığını belirten ifadeler ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Ajans logosunun yer alması sağlanır. Ancak yararlanıcılar ve alt yükleniciler tarafından hizmet, mal alımı ve yapım işlerinin satın alma ve ihale süreçlerinde kullanılan ilan ve belgelerde, projeler sonucu üretilen basılı materyaller ve tüketim malzemeleri üzerinde Bakanlık logosu yer almaz.

**Satın Alma İşlemleri:** Bu program kapsamında yararlanıcıların uyacakları satın alma usul ve esasları Sözleşmenin ekinde (EK-VI) tanımlanmıştır.

Programlar kapsamında alımı desteklenen alet, teçhizat, yazılım, malzeme ve sistemler ile yapımı gerçekleştirilen tesislerin mülkiyeti ve bunlar üzerindeki fikri mülkiyet hakları yararlanıcıya aittir. Yararlanıcı, sözleşme kapsamında sağlanmış tesis, makine, ekipman, teçhizat ve diğer malzemelerin, genel sekreterin gerekçeli ve yazılı izni olmaksızın proje süresince ve projenin sona ermesinden itibaren üç yıl süreyle üzerinde üçüncü kişi lehine aynı ya da şahsi hak tesis edemez ve projede belirtilen iş yeri dışında kullanamaz, Bu kurala uyulmaması halinde mevzuat ve sözleşme kuralları uyarınca hukuki yollara başvurulur.



## EK A: PROJE PERFORMANS GÖSTERGELERİ

Burada yer alan göstergeler KAYS modülünde de tanımlanmıştır. Projenin performansına yönelik gerçekçi ve ölçülebilir nitelikte en az 5 adet gösterge seçilmesi gerekmektedir. Sistem üzerinde projenizle ilgili olan performans göstergesini seçtikten sonra bu göstergeye ilişkin mevcut durum değerini ve proje sonunda göstergede beklediğiniz gelişmeyi ifade eden göstergenin hedef durumunu belirtmeniz gerekmektedir. Burada seçeceğiniz göstergeler dışında projenize dair ek göstergeler olması durumunda bu ek göstergeleri mantıksal çerçevede belirtmeniz yeterli olacaktır. Uygulama aşamasında performans göstergelerinin doğrulama kaynakları ile ilgili ilave belge istenecektir. Başvuru sahibi tarafından seçilecek performans göstergeleri, projenin destek almaya hak kazanması halinde, sözleşme aşamasında Ajans tarafından revize edilebilir. Ajans, başvuru formunda beyan edilen performans göstergelerine ilişkin hedeflerin gerçekleştirilememesi halinde destek tutarını sözleşmede belirtilen oranlarda azaltabilir. Projenin etkilerini ölçmek üzere belirlenen gösterge seti aşağıda sunulmuştur.

Kod	Gösterge Adı	Birimi	Açıklama
G1	Sürekli İstihdam	Kişi	1 Yıdan Uzun Süreli İstihdam Edilen Toplam Kişi Sayısı (Proje Ekibi Dışında)
G10	Eğitim Harcamaları	TL	Proje Bütçesinden Firma Personelinin Teknik, İdari ve Kişisel Gelişim Yönlerinden Kapasitesini Artırmaya Yönelik Düzenlenen Eğitimler İçin Aktarılan Miktar (Yeni Alınan Makine İçin Kullanım Eğitimleri Hariç)
G2	Geçici İstihdam	Kişi	1 Yıdan Kısa Süreli, Sadece Belirli Bir İşin Gerçekleştirilmesi İçin İstihdam Edilen Toplam Kişi Sayısı (Proje Ekibi Dışında)
G3	İstihdam Edilen Engelli Sayısı	Kişi	Faydalanıcı İşletmede Geçici veya Sürekli İstihdam Edilen Engelli Kişi Sayısı (Proje Ekibi Dışında)
G4	İstihdam Edilen Kadın Sayısı	Kişi	Faydalanıcı İşletmede Geçici veya Sürekli İstihdam Edilen Kadın Sayısı (Proje Ekibi Dışında)
G5	İstihdam Edilen Genç Sayısı	Kişi	Faydalanıcı İşletmede Geçici veya Sürekli İstihdam Edilen Genç Sayısı (16-29 Yaş) (Proje Ekibi Dışında)
G6	Lisans ve Üzeri Eğitimli İstihdam Sayısı	Kişi	İstihdam Edilen Lisans ve Üzeri Eğitimli Kişi Sayısı (Proje Ekibi Dışında)
G7	Eğitim Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Firma Personelinin Teknik, İdari ve Kişisel Gelişim Yönlerinden Kapasitesini Artırmaya Yönelik Düzenlenen Eğitim Sayısı (Yeni Alınan Makine İçin Kullanım Eğitimleri Hariç)
G8	Eğitim Süresi	Saat	Proje Kapsamında Firma Personelinin Teknik, İdari ve Kişisel Gelişim Yönlerinden Kapasitesini Artırmaya Yönelik Düzenlenen Eğitimlerin Süresi (Yeni Alınan Makine İçin Kullanım Eğitimleri Hariç)
G9	Eğitime Katılan Kişi Sayısı	Kişi	Proje Kapsamında Firma Personelinin Teknik, İdari ve Kişisel Gelişim Yönlerinden Kapasitesini Artırmaya Yönelik Düzenlenen Eğitimlere Katılan Kişi Sayısı (Yeni Alınan Makine İçin Kullanım Eğitimleri Hariç)
K1	Toplam Üretim Değeri	TL	Firmanın Yıllık Üretim Miktarının Satış Fiyatı Üzerinden Parasal Karşılığı
K13	İhracat Yapılan Ülke Sayısı	Adet	Faydalanıcı İşletme Tarafından İhracat Yapılan Ülke Sayısı
K14	Ürün Çeşidi Sayısı	Adet	Firmanın Ürettiği ya da Pazarladığı Ürün Çeşidi Sayısı
K15	Yenilikçi Ürün Çeşidi Sayısı	Adet	Firmanın Ürettiği ya da Pazarladığı Yenilikçi Ürün Çeşidi Sayısı
K16	Düzenlenen Sergi, Fuar Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Firmanın Düzenlemiş Olduğu Tanıtım Amaçlı Sergi, Fuar Sayısı
K17	Düzenlenen Seminer, Toplantı, Konferans, Çalıştay vs. Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Firmanın Düzenlemiş Olduğu Seminer, Toplantı, Konferans, Çalıştay vs. Sayısı
K18	Patent Başvuru Sayısı	Adet	Faydalanıcı İşletme Tarafından Yapılan Patent Başvurusu Sayısı
K19	Patent Tescil Sayısı	Adet	Faydalanıcı İşletme Tarafından Alınan Patent Sayısı
K2	Yurt İçi Satış Tutarı	TL	Firmanın Yıllık Yurt İçi Satışının Parasal Değeri



Kod	Gösterge Adı	Birimi	Açıklama
K20	Marka Başvuru Sayısı	Adet	Faydalanıcı İşletme Tarafından Yapılan Marka Başvurusu Sayısı
K21	Marka Tescil Sayısı	Adet	Faydalanıcı İşletme Tarafından Tescil Ettirilen Marka Sayısı
K22	Faydalı Model Başvuru Sayısı	Adet	Faydalanıcı İşletme Tarafından Yapılan Faydalı Model Başvurusu Sayısı
K23	Faydalı Model Tescil Sayısı	Adet	Faydalanıcı İşletme Tarafından Tescil Ettirilen Faydalı Model Sayısı
K24	Endüstriyel Tasarım Başvuru Sayısı	Adet	Faydalanıcı İşletme Tarafından Başvurusu Yapılan Endüstriyel Tasarım Sayısı
K25	Endüstriyel Tasarım Tescil Sayısı	Adet	Faydalanıcı İşletme Tarafından Tescil Ettirilen Endüstriyel Tasarım Sayısı
K26	Coğrafi İşaret Başvuru Sayısı	Adet	Faydalanıcı İşletme Tarafından Başvurusu Yapılan Coğrafi İşaret Sayısı
K27	Coğrafi İşaret Tescil Sayısı	Adet	Faydalanıcı İşletme Tarafından Tescil Ettirilen Coğrafi İşaret Sayısı
K28	Alınan Sertifika Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Teknik ve Kalite Standartlarına Göre Alınan Sertifika Sayısı
K29	Nihai Ürün İhracatı İçindeki İthal Edilen Ara Mal Tutarı	TL	Firmanın Yıllık Nihai Ürün İhracatı İçindeki İthal Edilen Ara Mal Miktarının Parasal Karşılığı
K3	Yurt Dışı Satış Tutarı	TL	Firmanın Yıllık Yurt Dışı Satışının Parasal Değeri (İhracat Tutarı)
K30	Kurulan/Yenilenen Web Sitesi Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Faydalanıcılar Tarafından Kurulan/Yenilenen Web Sitesi Sayısı
K31	Soğuk Hava Deposu Kapasitesi	Metreküp, Ton	Proje Kapsamında Oluşturulan Soğuk Hava Deposu Kapasitesi
K32	Su Tüketim Miktarı	Metreküp	İşletmenin Yıllık Su Tüketim Miktarı
K33	Elektrik Tüketim Miktarı	MWH	İşletmenin Yıllık Elektrik Tüketim Miktarı
K34	Doğalgaz Tüketim Miktarı	Metreküp	İşletmenin Yıllık Doğalgaz Tüketim Miktarı
K35	Kurulan/Geliştirilen Ar-Ge/Ür-Ge Merkezi Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Kurulan/Geliştirilen Ar-Ge/Ür-Ge Merkezi Sayısı
K36	Kurulan/Geliştirilen Laboratuvar Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Kurulan/Geliştirilen Kalite, Kontrol, Tahlil ve Test Laboratuvarlarının Sayısı
K37	Geliştirilen Prototip Ürün Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Geliştirilen Prototip Ürün Sayısı
K4	Ciro Miktarı	TL	Firmanın Yıllık Toplam Ciro
K40	Kurulan/Yenilenen Web Sitesi Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Faydalanıcılar Tarafından Kurulan/Yenilenen Web Sitesi Sayısı
K40	Kurulan/Yenilenen Web Sitesi Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Faydalanıcılar Tarafından Kurulan/Yenilenen Web Sitesi Sayısı
K5	Ar-Ge Harcamaları	TL	Proje Bütçesinden Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerine Aktarılan Miktar
K6	Ar-Ge Personeli Sayısı	Kişi	Firmada İstihdam Edilen Toplam Ar-Ge Personeli Sayısı
K7	Üretim Kapasitesi	Metreküp, Ton, Adet	Firmanın Yıllık Üretim Kapasitesi
K8	Üretim Miktarı	Metreküp, Ton, Adet	Firmanın Yıllık Üretim Miktarı
K9	Makine Sayısı	Adet	Firmanın Sahip Olduğu Makine Sayısı

**EK B: PROGRAM PERFORMANS GÖSTERGELERİ**

Ajans, programın etki değerlendirmesini yapmak amacıyla aşağıdaki tabloda yer alan performans göstergelerini kullanacaktır. Bu göstergeler başvuru sahipleri için bağlayıcı nitelikte olmayıp, sadece bilgi verilmesi amacı ile sunulmaktadır.

Gösterge	Birim
Geliştirilen Yenilikçi Hizmet/ Model / Uygulama Sayısı	Adet
Geliştirilen Yeni Ürün Sayısı	Adet
Patent, Faydalı Model, Endüstriyel Tasarım Tescil Sayısı	Adet
Marka Tescil Sayısı	Adet
Teknik ve Kalite Standartlarına Göre Alınan Sertifika Sayısı	Adet
İhracat Tutarındaki Artış	TL
İlk Defa İhracat Yapan Firma Sayısı	Adet
İhracat Yapılan Yeni Ülke Sayısı	Adet
Modernizasyonu Sağlanan Üretim Hattı Sayısı	Adet
Yeni Kurulan Üretim Hattı Sayısı	Adet
İşletmelerde Ortalama Üretim Kapasitesi Artış Oranı	%
Proje Kapsamında Satın Alınan Yeni Makine Sayısı	Adet
Proje Kapsamında Satın Alınan "Yerli Malı Sertifikalı" Yeni Makine Sayısı	Adet
Yeni İstihdam Edilen Toplam Personel Sayısı	Kişi
Yeni İstihdam Edilen Lisans ve Üzeri Düzeyde Eğitimli Personel Sayısı	Kişi





## Çukurova Kalkınma Ajansı

.....  
Döşeme Mah. Turhan Cemal Beriker Bulv. No:138/2 01160 Seyhan/ADANA

**Tel: (322) 363 00 40 - Faks: (322) 363 00 41**

.....  
Üç Ocak Mah. Turgut Özal Bulvarı Mersin Ticaret Borsası Kompleksi

(Liman D Kapısı Yanı) Kat: 2 3/21 Akdeniz / MERSİN

**Tel: (324) 237 80 86 - Faks: (324) 237 86 26**

.....  
[www.cka.org.tr](http://www.cka.org.tr)